

mým spolkům mají tyto ohledně provozu železnic tytéž povinnosti a závazky jako soukromé podniky železniční. Ze všeobecného tohoto ustanovení lze vyvoditi, že mezi tyto povinnosti náleží i ručení za škody, dopravou způsobené. Pokud jde pak o případ opačný, totiž, dá-li soukromník svou dráhu do provozu státu, oč právě jde v tomto případě, lze z uvedeného předpisu vyvoditi, že v tomto případě ručí za škodu pouze stát. Odporovalo by zajisté právnímu citu, kdyby za dopravu měl ručiti soukromník, jenž na správný chod její nemá žádného vlivu. Ovšem by se mohl stát hojiti na vlastníku, kdyby událost v dopravě byla způsobena vadami skrytými (nedostatky stavby, kolejnic, vozů v době předání a pod.), vlastníkem způsobenými, avšak kromě těchto případů zůstává jediným a konečným ručitelem pouze ten, kdo dopravu provozuje. Názor tento lze kromě toho vyvoditi též z úvodních slov § 1 zák. o ruč. žel. »událost v dopravě« a nemůže zajisté bezprostředně po tom následující slovo »Unternehmung« znamenati jiný podnik nežli onen, do jehož působnosti ona »doprava« spadá. Názor tento podporován jest i dalším textem uvedeného předpisu »kdo jsou činni při službě vozové«. Jen mimochodem budiž poukázáno, pokud se týče stanovení pojmu »podnikatele (Unternehmer)« k zákonu ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. z. z roku 1888 o úrazovém pojištění dělnickém, dle něhož podnikatelem jest ten, na jehož účet se provoz děje (Betrieb erfolgt — § 11 odstavec první a třetí cit. zák.). Ustanovení § 1 zákona o automobilech ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. z. je rázu zcela výjimečného a nelze je vztahovati na ručení při železnicích.

Čís. 600.

Prozatímní opatření zákazem dalšího uveřejňování inserátů, ohroženou stranu poškozujících.

(Rozh. ze dne 20. července 1920, R I 462/20.)

Mezi akciovou pojišťovnou proti úrazu a ručení A. a ústředním svazem zaměstnanců pojišťoven v P. došlo k neshodě v otázce přístupu zřízenců akciové pojišťovny k organizaci zaměstnanců pojišťoven. Za této rozepře uveřejněn v různých novinách tento inserát: »Dříve nežli se dáte pojistiti u pojišťovací společnosti, obraťte se na Ústřední svaz zaměstnanců pojišťoven o informaci, týkající se poměrů, jež panují u této společnosti«. Návrh akciové pojišťovny, by jí proti svazu bylo povoleno prozatímní opatření zákazem dalšího uveřejňování inserátů téhož nebo podobného obsahu, byl soudem první stolice zamítnut, poněvadž navrhuující strana neosvědčila, že by to byla právě odpůřící strana, která uveřejnila inseráty tyto. Táž při jednání o návrhu tom popřela veškerou účast v uveřejňování tom, a ohrožená strana neuvedla ani neosvědčila ničeho, z čeho by se na účast tu souditi dalo. Z pouhého obsahu inserátu nelze na to souditi, spíše jest pravděpodobno, že by odpůřící strana, kdyby inseráty byla nechala uveřejniti, svoje jméno v nich nebyla uvedla. Neosvědčila-li však navrhuující strana, že odpůřící strana jest původcem inserátů, o něž jde, neosvědčila též, že by jí příslušel vůči straně odpůřící nějaký nárok na náhradu škody o navrácení v stav předešlý ve smyslu § 1330 odstavec

druhý obč. zák. a že by nárok její byl ohrožen odpůrcí stranou. Rekursní soud povolil prozatímní opatření, složí-li navrhovatelka pro veškeré, odpůrci z opatření hrozící škody k soudu jistotu 3000 Kč. Důvody: K povolení prozatímního opatření stačí, osvědčí-li navrhovatel okolnosti, z nichž lze souditi, že mu přísluší proti odpůrci nárok, k jehož zajištění se navrhuje vydání prozatímního opatření. Soudce první správně dovozuje a soud rekursní náhled ten sdílí, že vzhledem k tomu, že obsah inserátů je tak všeobecný, čtenář záležitosti neznalý by se nemohl dovtípnouti, že jde tu o námezdní spor mezi navrhující stranou a jejími zřízenci, nýbrž že by mohl míti za to, že se varuje před pojišťováním u navrhovatelky, protože tam není vše v pořádku a že by důsledkem toho inseráty těmi navrhovatelka mohla býti poškozena. Z okolnosti té, že inseráty, o něž jde, uveřejněny byly téhož dne, totiž 1. května 1920 v téměř znění v několika časopisech, dále že, jak předloženými časopisy osvědčeno bylo, inseráty tyto mají stejné znění, jsou velice nákladné, a že v inserátech těch »Ústřední svaz zaměstnanců pojišťoven« je označován jako orgán, jenž další informace udělí, lze s velikou pravděpodobností souditi, že právě tento »Svaz« je rozšiřovatelem těchto placených inserátů. Zákon žádá toliko osvědčení, nikoliv provedení přesného důkazu o existenci nároku, k jehož zajištění prozatímní opatření se povoluje a tomuto požadavku navrhovatelka vyhověla předložením časopisů, v nichž inseráty uveřejněny jsou. Vzhledem k tomu však, že osvědčení toto dostatečným není, bylo po rozumu § 390 ex. ř. vykonání povoleného prozatímního opatření učiněno odvislým na složení jistoty k soudu. Také z povahy věci samé, i z toho, co navrhovatelka ve svém návrhu uvádí, vysvítá, že žádaného prozatímního opatření je třeba, aby byla odvrácena hrozící nenahraditelná škoda, neboť je jisto, že dalším rozšiřováním těchto inserátů skutečně nenahraditelná škoda navrhovatelce hrozí, neboť čtenářstvo inserátů těch mohlo by právem souditi z okolnosti té, že inseráty tyto nerušeně dále jsou uveřejňovány, aniž navrhovatelka tomu se brání, že skutečně ve vedení pojišťovny něco v pořádku není, co ospravedlňuje takovéto varování insertem, z čehož by ovšem navrhovatelka měla značnou újmu majetkovou. Proto okolnost tato — jako zřejmá — dalšího osvědčení nepotřebuje.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Navrhovatelce jako pojišťovně záleží na důvěře veřejných kruhů, zejména těch, kdo hledají pojištění svých zájmů. Obsah insertu jest způsobilý, seslabiti tuto důvěru, odvrátiti zájemníky od pojišťovny, na jejíž poměry se veřejně upozorňují, tedy pojišťovnu majetkově poškoditi. Každé další inserování jest způsobilé, nebezpečí toto zvýšiti a přivoditi nenahraditelnou škodu. Inserát obsahuje výzvu k veřejnosti, aby se obrátila o informace týkající se poměrů, jež panují u pojišťovny, na »Ústřední svaz zaměstnanců pojišťoven«. Jest tedy pravděpodobno, že inseráty pocházejí od svazu. Osvědčení není v tomto směru dostatečné a bylo správně opatření učiněno odvislým od složení jistoty. Předpoklady zatímního opatření jsou dány a stížnost není důvodna.

Čís. 601.

Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., o zajištění půdy drobným pachtýřům.

Spolupachtovaný pozemek nepřestává býti částí hospodářského celku (§ 3, odstavec čtvrtý zákona) tím, že ho pro hospodářský celek jako takový není právě nutně zapotřebí.

(Rozh. ze dne 20. července 1920, R I 476/20.)

Ohláška drobného pachtýře byla okresním soudem odmítnuta. **D ů v o d y:** V tomto případě nejde o pachtýře zemědělského podniku, jakého zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., označuje jako drobného pachtýře, chtěje mu pachtovanou zemědělskou půdu zajistiti. Žadatel jest mlynářem a jako takový má od velkostatku v pachtu mlýn čp. 29 v D. s příslušenstvím a nyní požadovanými pozemky ve výměře 4 ha 03 a a 19 m². Pozemky ty tvoří ode dávna hospodářské příslušenství mlýna a s ním jeden hospodářský celek, jednu živnost, jeden statek a na takové hospodářské celky nepřísluší dle § 3, poslední odstavec, pachtýři požadovací právo. Mlýn bez pozemků, o něž jde, nemohl by samostatně hospodářsky existovati. Citovaný zákon souvislost pozemků s podniky průmyslovými výslovně respektuje (tak v § 5, poslední odstavec, v § 6, poslední odstavec). Intencí zákona jest zajistiti půdu dosavadním pachtýřům zemědělských pozemků, aby na nich mohli jako na vlastních dále hospodařiti (§§ 1 a 3 zákona), ale vyloučiti všechny pachtu, které nelze čítati k drobným nebo dílcovým pachtům. **R e k u r s n í s o u d** potvrdil usnesení první stolice, dodav k jejímu odůvodnění toto: Pacht vztahuje se na živnostenský podnik, takže stěžovatele nelze pokládati za drobného pachtýře ve smyslu zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., nýbrž za pachtýře celku. Takovému pachtýři nepřísluší však požadovací právo ani na pachtovaný celek ani na jednotlivé pozemky, které s tímto podnikem jedinou smlouvou byly propachtovány a k celku tomu hospodářsky přináležejí ani tehdy, kdyby jich k provozování samé živnosti nebylo nezbytně potřebí. Podobně nemůže pachtýř dvora požadovati některé z pozemků s tímto dvorem pachtovaných, třebaš tento celek mohl i bez nich obstáti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel při svém výslechu dne 11. června 1920 sám udal, že pachtovaný objekt uvedený ve smlouvě ze dne 31. prosince 1913 (mlýn čp. 29 v D. zvaný Starohutský s příslušenstvím) tvoří samostatný hospodářský celek, což vyplývá ostatně také zřejmě z obsahu smlouvy pachtovní, ve které smluveno též jednotné pachtovné 760 K ročně, byť se zároveň uvádělo, že z tohoto pachtovného připadá na pozemky 160 K a na vodní sílu a hostinskou živnost 600 K. Pachtýři hospodářských celků však podle § 3, odstavec čtvrtý zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. nepřísluší právo požadovací. Námitku, že některých z pozemků, při mlýně se nalézajících, není potřebí k provozování tohoto hospodářského celku,